

درآمد گردشگری جهان محاسبه شده است. بر این اساس و طبق پیش بینی بلندمدت سازمان بین المللی گردشگری در سال ۲۰۲۵ میلادی تعداد گردشگران بین المللی به حدود ۱/۶ میلیارد نفر در جهان خواهد رسید که با در نظر گرفتن سهم ۱/۵ درصدی ایران، حدود ۲۴ میلیون گردشگر می بایست به ایران بیاید تا سهم چشم انداز ۲۰ ساله محقق شود. از سوی دیگر بر اساس محاسبات سازمان جهانی میراث فرهنگی، میزان درآمدی از هر گردشگر، هم اکنون حدود ۱۷۵۰ دلار تخمین زده شده است. بدین ترتیب با در نظر گرفتن رقم ۲۴ میلیون گردشگر در سال ۱۴۰۴، هدف درآمدی ۴۵ میلیارد دلاری از صنعت گردشگری برای کشور قابل تصور خواهد بود. البته همان طور که گفته شد، هم اکنون سهم ایران از گردشگری جهانی، حدود ۰/۴ درصد و از میزان درآمد گردشگر، حدود ۰/۵ درصد است. لذا تلاش های صورت گرفته می بایست حول افزایش تعداد گردشگر و نیز افزایش درآمد از هر گردشگر صورت گیرد که با توجه به این که صنعت گردشگری به لحاظ ماهیت خود، وابستگی کمتری به تحریم های بین المللی دارد، رسیدن به این افق چشم انداز، عمدتاً منوط به تدبیر و تلاش های داخلی خواهد بود. افقی که به گفته کارشناسان، اساساً با توجه به پتانسیل های موجود غیر قابل حصول نیست.

انسان ساخت در کشور وجود دارد. در این زمینه یکی از این حوزه های قابل توجه، گردشگری سلامت است که با توجه به پیشرفت های شگرف پزشکی در کشور، پیش بینی می شود افاق های خوبی در این زمینه قابل تصور باشد. * از سوی دیگر در سال ۲۰۱۴، ایران پائین ترین اثر، چهاردهمین کشور جهان و اولین در منطقه از نظر تعداد میراث بشری ثبت شده در یونسکو است. ادامه تلاش ها در این زمینه برای ثبت سایر آثار تاریخی و فرهنگی بین المللی کشور می تواند بر اعتبار و توسعه گردشگری بین المللی ایران بیفزاید.

* هم چنین ایران با داشتن میراث عظیمی از فرهنگ اسلامی ایرانی، می تواند میزبانی بالقوه برای بیش از یک میلیارد مسلمان دنیا در قالب گردشگری حلال باشد. در سال ۹۲، از حدود ۴/۵ میلیون گردشگری که به ایران سفر کرده اند، حدود ۴۰ درصد (۱/۸۰۰/۰۰۰ نفر) از آنان از کشورهای مسلمان و شیعه بوده اند.

گردشگری ایران و افق چشم انداز

بر اساس سند چشم انداز کشور در بخش توسعه بخش میراث فرهنگی و گردشگری کشور، سهم گردشگری ایران در سال ۱۴۰۴ شمسی (۲۰۲۵ میلادی) حدود ۱/۵ درصد از کل تعداد گردشگر دنیا و همچنین سهم درآمدی ایران حدود ۲ درصد از

- * رتبه ۳۲ صادرات صنایع خلاقانه
- * رتبه ۳۳ کیفیت محیط زیست طبیعی
- * رتبه ۳۹ در امضای معاهدات محیطی
- * رتبه ۴۳ در هزینه های شروع کسب و کار جدید
- * رتبه ۴۵ در شاخص کیفیت زیر ساخت های ریلی
- * رتبه ۴۵ در منابع فرهنگی

اما از سوی دیگر ایران در شاخص های زیر رتبه مناسبی در بین ۱۴۰ کشور دنیا نداشته که جزو نقاط پر رنگ ضعف ایران در صنعت گردشگری به شمار می رود:

- * رتبه (۱۴۰ - آخر) در شاخص های معاهدات عدم الزام اخذ روایت و عدم تسهیل شیوع مالکیت خارجی
- * رتبه ۱۳۹ در وجود دستگاه های کارت خوان با قابلیت پذیرش کارت های اعتباری بین المللی
- * رتبه ۱۳۵ در وجود نگاه اولویت محور به توسعه صنعت گردشگری
- * رتبه ۱۳۴ در سهولت استخدام نیروهای خارجی
- * رتبه ۱۳۳ در زیر ساخت های گردشگری
- * رتبه ۱۳۳ در وجود داده های جامع در گردشگری
- * رتبه ۱۳۲ در تعداد بالای تصادفات جاده ای
- * رتبه ۱۳۱ در کمبود نیروی انسانی متخصص
- * رتبه ۱۲۹ در کیفیت زیر ساخت های حمل و نقل هوایی
- * رتبه ۱۲۸ در وجود شبکه های فراگیر اینترنت پر سرعت موبایل
- * رتبه ۱۲۴ در تعداد خطوط هوایی بین المللی
- * رتبه ۱۲۳ در وجود شرکت های بین المللی اجاره خودرو
- * رتبه ۱۲۳ در شفافیت های قانونی
- * رتبه ۱۲۰ در کارآمدی بازار یابی جذب گردشگر
- * رتبه ۱۱۵ در پایداری توسعه صنعت سفر و گردشگری

گردشگری ایران و ظرفیت های بالقوه

آن چه بیان شد وضعیت فعلی گردشگری در کشور بود. این در حالی است که ظرفیت های بالقوه بسیار فراوانی در کشور در این صنعت وجود دارد. به گفته سلطانی فر رئیس سازمان میراث فرهنگی و گردشگری، در حال حاضر تنها سه درصد از یک میلیون جاذبه تاریخی و طبیعی موجود در کشور به طور کامل ثبت و شناسایی شده است.

* با در نظر گرفتن تقسیم بندی کلی جاذبه های گردشگری به سه نوع طبیعی، تاریخی و انسان ساخت، عمده ظرفیت های ایران در دو حوزه اول شکل گرفته و فضای زیادی برای توسعه جاذبه های

